

تجارت بخش کشاورزی و غذایی طی فصل نخست ۱۴۰۰

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تهیه کننده: مهسا رجبی نژاد

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

مرداد ۱۴۰۰

از طریق پست الکترونیکی زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

economic.tccim@gmail.com

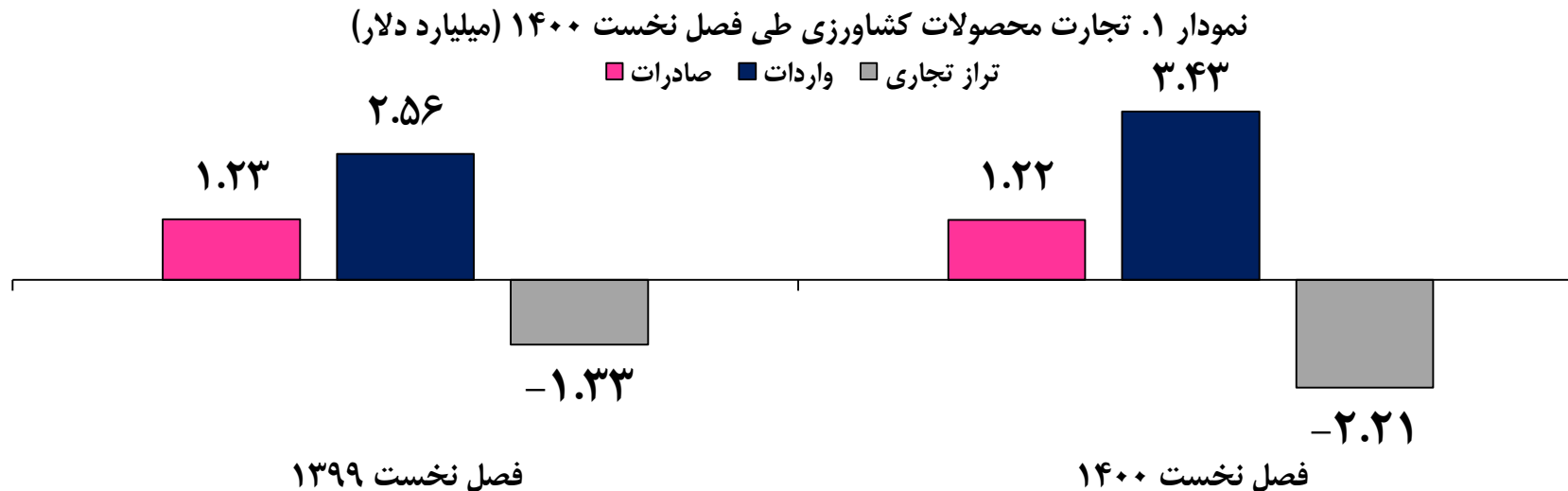
استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

- ❖ تجارت محصولات کشاورزی و غذایی طی فصل نخست سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۴.۶ میلیارد دلار بوده که از این مقدار، حدود ۱.۲ میلیارد دلار را صادرات و تقریباً ۳.۴ میلیارد دلار را واردات تشکیل داده است. در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۹، ارزش صادرات این محصولات، ۱.۱ درصد کاهش و ارزش واردات آنها ۳۴ درصد افزایش یافته است. سهم صادرات و واردات این محصولات از کل صادرات و واردات کالایی طی مدت مذکور به ترتیب ۱۱.۴ درصد و ۳۲.۸ درصد بوده است.
- ❖ طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰، عمده‌ترین محصولات صادراتی گروه کشاورزی و غذایی، به ترتیب شامل «پسته‌ها با پوست تازه یا خشک»، «هندوانه» و «گوجه فرنگی» بوده که این سه محصول به تنهایی حدود ۳۰ درصد از کل ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی را طی مدت مورد بررسی تشکیل می‌دهند.
- ❖ مهم‌ترین مقاصد صادراتی محصولات کشاورزی و غذایی ایران نیز طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰، کشورهای عراق، افغانستان و امارات متحده عربی بوده که به تنهایی بیش از ۵۳ درصد ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی را طی مدت مذکور تشکیل داده‌اند.
- ❖ مهم‌ترین اقلام وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی طی فصل نخست ۱۴۰۰، به ترتیب «ذرت دامی»، «روغن خام دانه آفتابگردان» و «دانه سویا تراریخته» بوده‌اند که در مجموع ۴۵ درصد از کل ارزش واردات محصولات کشاورزی و غذایی را طی مدت مذکور تشکیل می‌دهند.
- ❖ مهم‌ترین مبادی واردات محصولات کشاورزی ایران طی فصل نخست ۱۴۰۰ نیز کشورهای امارات متحده عربی، ترکیه و سوئیس بوده که به تنهایی حدود ۴۹ درصد از واردات این محصولات را طی مدت مورد بررسی تشکیل داده‌اند.

وضعیت کلی تجارت

- ❖ تجارت محصولات کشاورزی و غذایی ایران طی فصل نخست ۱۴۰۰ بالغ بر ۴.۶۵ میلیارد دلار بوده که حدود ۱.۲۲ میلیارد دلار (۱۱.۴ درصد از کل صادرات کالایی) آن را صادرات و ۳.۴۳ میلیارد دلار (۳۲.۸ درصد از کل واردات) آن را نیز واردات تشکیل داده است. صادرات و واردات گروه محصولات مزبور طی بهار ۱۴۰۰ نسبت به فصل نخست سال ۱۳۹۹ به ترتیب با کاهش ۱.۱ درصد و افزایش حدود ۳۴ درصدی همراه بوده است.
- ❖ میانگین قیمت صادرات محصولات کشاورزی و غذایی طی مدت مورد بررسی حدود ۵۰۸ دلار به ازای هر تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۶ درصد کاهش یافته است. میانگین قیمت واردات نیز طی بازه مذکور با افزایش ۴۵.۲ درصدی نسبت به فصل نخست ۱۳۹۹ به ۵۳۹ دلار به ازای هر تن رسیده است.
- ❖ کسری تراز تجاری محصولات کشاورزی ایران طی بهار ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیشتر تضعیف شده و به حدود ۲.۲ میلیارد دلار رسیده است (کاهش حدود ۸۸۱ میلیون دلاری).
- ❖ مقایسه سهم صادرات و واردات محصولات کشاورزی و غذایی از کل صادرات و واردات کالا طی فصول نخست ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که سهم‌های مزبور به ترتیب با کاهش ۱۷.۱ واحد درصدی و ۱ واحد درصدی همراه بوده است.

عمده‌ترین کالاهای صادراتی

- ❖ مطابق جدول ۱، طی فصل نخست ۱۴۰۰، در میان اقلام صادراتی کشاورزی و غذایی، «پسته‌ها با پوست تازه یا خشک» با کد تعرفه ۰۸۰۲۵۱۰۰ و سهم ۱۲.۵ درصدی از کل ارزش صادرات این گروه محصولات، در رتبه نخست قرار دارد. طی مدت مذکور حدود ۲۵ هزارتن از این محصول به ارزش ۱۵۳ میلیون دلار (افزایش ۲۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) صادر شده است. میانگین قیمت «پسته‌ها با پوست تازه یا خشک» نیز طی بهار ۱۴۰۰، ۶۰۵۶ دلار به ازای هر تن بوده است.
- ❖ پس از «پسته‌ها با پوست تازه یا خشک»، دو ردیف تعرفه «هندوانه» و «گوجه فرنگی» به ترتیب با سهم حدود ۱۱.۴ درصد و ۶ درصد از کل ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی در رتبه دوم و سوم قرار دارند. طی بهار ۱۴۰۰ به ترتیب ۶۱۹ هزارتن «هندوانه» به ارزش ۱۳۹ میلیون دلار (افزایش ۳۹.۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) و ۱۵۶ هزارتن «گوجه فرنگی» به ارزش ۷۳ میلیون دلار صادر شده است. میانگین قیمت دو محصول مزبور برای هندوانه؛ ۲۲۴ دلار به ازای هر تن و برای گوجه فرنگی ۴۷۱ دلار به ازای هر تن بوده است.
- ❖ در میان ۴۴۳ کد تعرفه صادراتی محصولات کشاورزی و غذایی طی فصل نخست ۱۴۰۰، حدود ۶۸ درصد از ارزش کل صادرات این گروه کالایی صرفاً متعلق به ۲۰ ردیف تعرفه هشت رقمی مندرج در جدول ۱ بوده که نشان‌دهنده تنوع کم و تمرکز بالای در صادرات محصولات کشاورزی و غذایی ایران است. به عبارتی حدود ۵ درصد از ردیف تعرفه کالاهای صادراتی در بخش کشاورزی و غذایی حدود ۶۸ درصد از کل ارزش صادرات این گروه را تشکیل می‌دهد.
- ❖ نکته مهم دیگر در ترکیب ۲۰ کالای مهم صادراتی کشاورزی و غذایی در فصل اول ۱۴۰۰، سهم نسبتاً کم محصولات فراوری‌شده و با ارزش افزوده بالاتر است. تعداد ۶ تعرفه شامل؛ شیرینی بدون کاکائو، رب گوجه فرنگی، شیرخشک صنعتی، پنیر و خامه با مجموع ارزشی ۱۰۷ میلیون دلار حدود ۱۳ درصد از ارزش ۲۰ تعرفه عمده صادراتی این بخش را تشکیل می‌دهند و مابقی فهرست مزبور را کالاهای خام کشاورزی شامل می‌شود.
- ❖ با وجود افت ۱.۱ درصدی صادرات کل محصولات کشاورزی و غذایی در فصل بهار ۱۴۰۰ در مقایسه با فصل مشابه سال قبل، همانطور که در جدول ۱ ملاحظه می‌شود برخی کالاهای عمده صادراتی مشارکت مثبتی در افزایش صادرات داشته‌اند که مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از: گوجه‌فرنگی گلخانه‌ای، هندوانه و پسته هستند.

عمده‌ترین کالاهای صادراتی

جدول ۱. عمده‌ترین کالاهای کشاورزی و غذایی صادراتی ایران طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزارتن)	میانگین قیمت (دلار بر تن)	سهم از کل محصولات کشاورزی (درصد)	تغییر نسبت به بهار ۱۳۹۹ (درصد)	سهم در رشد (واحد درصد)
۱	۰۸۰۲۵۱۰۰	پسته‌ها با پوست تازه یا خشک	۱۵۳	۲۵	۶۰۵۶	۱۲.۵۰	۲۶.۰۰	۲.۵۵
۲	۰۸۰۷۱۱۰۰	هندوانه، تازه	۱۳۹	۶۱۹	۲۲۴	۱۱.۳۷	۳۹.۴۷	۳.۱۸
۳	۰۷۰۲۰۰۱۰	گوجه فرنگی زراعی تازه یا سرد کرده	۷۳	۱۵۶	۴۷۱	۶.۰۱	-	-
۴	۰۸۰۸۱۰۰۰	سیب، تازه	۶۵	۲۰۷	۳۱۵	۵.۳۵	۲۶.۰۴	۱.۰۹
۵	۰۸۰۲۵۲۱۰	مغز پسته تازه یا خشک	۴۹	۴	۱۱۰۶۷	۳.۹۸	۵۲.۹۱	۱.۳۶
۶	۰۷۰۲۰۰۲۰	گوجه فرنگی گلخانه‌ای تازه یا سرد کرده	۴۱	۸۲	۴۹۹	۳.۳۶	۲۲۲۶۷	۳.۳۱
۷	۰۷۰۱۹۰۰۰	سیب زمینی، تازه یا سرد کرده	۳۴	۲۲۵	۱۵۱	۲.۷۷	۱۸.۲۶	۰.۴۲
۸	۰۸۰۴۱۰۴۰	خرما مضافتی تازه یا خشک کرده	۲۹	۲۶	۱۱۰۹	۲.۴۰	۱۶.۱۷	۰.۳۳
۹	۱۷۰۴۹۰۹۰	سایر شیرینی‌ها بدون کاکائو	۲۷	۲۸	۹۶۰	۲.۲۳	-۲۰.۳۶	-۰.۵۶
۱۰	۲۰۰۲۹۰۱۰	رب گوجه فرنگی	۲۴	۴۴	۵۶۲	۲.۰۰	-۲۳.۷۶	-۰.۶۲
۱۱	۰۸۰۶۲۰۳۰	تیزابی بی دانه (انگور خشک کرده)	۲۲	۲۰	۱۱۰۶	۱.۷۹	۳۵.۷۰	۰.۴۷
۱۲	۰۸۰۶۲۰۶۰	انگوری بی دانه (انگور خشک کرده)	۲۲	۱۴	۱۵۸۷	۱.۷۷	۵۳.۷۷	۰.۶۱
۱۳	۰۸۰۷۱۹۰۰	خربزه و هماننده آن، تازه	۲۱	۱۴۱	۱۴۷	۱.۷۰	-۱۸.۴۱	-۰.۳۸
۱۴	۰۴۰۲۱۰۲۰	شیر خشک صنعتی از گاو با حداکثر چربی ۱.۵ درصد	۲۱	۱۴	۱۵۰۵	۱.۶۹	-	-
۱۵	۰۸۰۵۱۰۰۰	پرتقال، تازه یا خشک کرده	۱۹	۵۳	۳۶۳	۱.۵۸	-۴.۸۶	-۰.۰۸
۱۶	۰۴۰۶۹۰۰۰	سایر پنیرها که در جای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	۱۹	۱۷	۱۰۷۸	۱.۵۳	-۱۷.۰۳	-۰.۳۱
۱۷	۰۸۱۰۵۰۰۰	کیوی، تازه	۱۸	۳۳	۵۶۱	۱.۴۹	۱۶.۵۹	۰.۲۱
۱۸	۰۹۱۰۲۰۹۰	زعفران در بسته بندی بیش از ۳۰ گرم	۱۸	۰	۴۹۱۹۰.۸	۱.۴۷	۷۱.۹۳	۰.۶۱
۱۹	۰۷۰۹۶۰۰۰	فلفل فرنگی	۱۶	۴۲	۳۶۸	۱.۲۷	۳۸.۴۶	۰.۳۵
۲۰	۰۴۰۱۵۰۱۰	خامه شیر	۱۵	۱۴	۱۰۶۷	۱.۲۳	-۳۰.۷۶	-۰.۵۴

عمده‌ترین مقاصد صادراتی

- ❖ طی فصل اول ۱۴۰۰، صادرات محصولات کشاورزی و غذایی ایران به مقصد کشور عراق با سهم ۳۲.۶ درصدی از کل صادرات محصولات مزبور، رتبه نخست را در بین مقاصد صادراتی این گروه محصولات به خود اختصاص داده است. طی مدت مذکور حدود ۱.۰۳ میلیارد تن کالا به ارزش ۳۹۸ میلیون دلار به کشور عراق صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با کاهش حدود ۱۷ درصدی همراه بوده است. میانگین قیمت صادرات محصولات کشاورزی به عراق نیز طی مدت مورد بررسی حدود ۳۸۷ دلار به ازای هر تن است.
- ❖ پس از عراق، کشورهای افغانستان و امارات متحده عربی به ترتیب با سهم حدود ۱۱ درصد و ۱۰ درصد از کل صادرات این گروه محصولات، رتبه‌های دوم و سوم را در میان مقاصد اصلی صادرات محصولات کشاورزی غذایی ایران طی بهار ۱۴۰۰ دارا هستند. طی مدت مورد بررسی، ۲۹۶ هزارتن کالای کشاورزی و غذایی به ارزش ۱۳۴ میلیون دلار (کاهش ۳۴.۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) به افغانستان و حدود ۲۸۸ هزارتن از محصولات این گروه به ارزش ۱۲۰ میلیون دلار (افزایش ۴۶.۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) به امارات متحده عربی صادر شده است. میانگین قیمت صادرات محصولات کشاورزی نیز برای دو کشور افغانستان و امارات متحده عربی به ترتیب حدود ۴۵۲ دلار به ازای هرتن و ۴۱۷ دلار به ازای هر تن بوده است (جدول ۲).
- ❖ محصولات کشاورزی و غذایی ایران طی بهار ۱۴۰۰ به ۱۱۱ کشور صادر شده که سهم ارزشی صادرات به ۲۰ کشور نخست حدود ۹۳ درصد از کل صادرات این گروه از محصولات بوده است.
- ❖ همانطور که از جدول ۲ ملاحظه می‌شود از عوامل مسلط بر کاهش ۱.۱ درصدی صادرات محصولات کشاورزی و غذایی طی فصل نخست ۱۴۰۰ می‌توان به سهم منفی ۶۶ واحد درصدی افت صادرات به کشور عراق و سهم منفی ۵.۶ واحد درصدی کاهش صادرات به افغانستان اشاره کرد.

عمده‌ترین مقاصد صادراتی

جدول ۲. عمده‌ترین مقاصد صادراتی کالاهای کشاورزی و غذایی ایران طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰

ردیف	کشور	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	میانگین قیمت (دلار بر تن)	سهم از کل صادرات کشاورزی (درصد)	رشد نسبت به بهار ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از رشد صادرات (واحد درصد)
۱	عراق	۳۹۸	۱۰۲۸	۳۸۷.۴	۳۲.۶	-۱۶.۹	-۶.۶
۲	افغانستان	۱۳۴	۲۹۶	۴۵۲.۰	۱۰.۹	-۳۴.۲	-۵.۶
۳	امارات متحده عربی	۱۲۰	۲۸۸	۴۱۶.۸	۹.۸	۴۶.۱	۳.۱
۴	فدراسیون روسیه	۹۵	۱۸۱	۵۲۶.۲	۷.۸	۱۵.۷	۱.۱
۵	پاکستان	۶۳	۶۶	۹۵۴.۰	۵.۲	۲۵.۶	۱.۰
۶	هند	۶۳	۵۳	۱۱۸۲.۴	۵.۲	۳۷۰.۸	۴.۰
۷	ترکیه	۴۶	۸۱	۵۶۱.۴	۳.۷	۲۳.۷	۰.۷
۸	چین	۳۹	۸	۴۷۴۲.۱	۳.۲	-۲.۵	-۰.۱
۹	آلمان	۳۷	۷	۵۱۵۹.۷	۳.۰	۲.۰	۰.۱
۱۰	قزاقستان	۲۱	۲۹	۷۴۰.۱	۱.۷	۱۱.۶	۰.۲
۱۱	جمهوری آذربایجان	۱۷	۵۵	۳۱۰.۸	۱.۴	۲۹.۵	۰.۳
۱۲	قطر	۱۶	۵۳	۳۰۹.۳	۱.۳	۵.۵	۰.۱
۱۳	کویت	۱۵	۲۳	۶۶۱.۰	۱.۲	۵.۷	۰.۱
۱۴	قرقیزستان	۱۴	۸	۱۷۴۴.۹	۱.۲	۹۵۹.۸	۱.۰
۱۵	عمان	۱۴	۳۸	۳۶۱.۳	۱.۱	-۲۰.۰	-۰.۳
۱۶	ازبکستان	۱۲	۵۲	۲۳۸.۵	۱.۰	۱۲۰۷.۸	۰.۹
۱۷	ترکمنستان	۹	۳۷	۲۵۳.۰	۰.۸	۳۱۷۶.۰	۰.۷
۱۸	اوکراین	۸	۹	۸۷۱.۶	۰.۶	۶۵.۴	۰.۲
۱۹	اسپانیا	۷	۱	۱۱۹۰۱.۷	۰.۶	-۳۳.۱	-۰.۳
۲۰	ارمنستان	۷	۱۷	۴۰۵.۷	۰.۶	۸۸.۷	۰.۳

۵ کالای مهم صادراتی به مقصد ۵ کشور نخست

ارزش صادرات (میلیون دلار)

تغییر نسبت به سه ماهه نخست ۱۳۹۹

عراق

هندوانه
۶۸
%۲۶.۲

گوجه فرنگی زراعی
۵۰
-

سیب
۲۲
%۱۵.۷

گوجه فرنگی گلخانه‌ای
۱۷
-

خربزیه
۱۶
-%۳۲.۶

کنسانتره آبمیوه
۶۰.۱
%۷۰.۳

سایر شیرینی‌ها بدون کاکائو
۸.۶
-%۳۴.۹

سیب زمینی
۹.۷
-%۳۲.۹

سیب
۱۳.۵
%۱۲۹.۳

گوجه فرنگی زراعی
۱۵.۵
-

امارات متحده عربی

هندوانه
۳۰
%۵۹.۶

گوجه فرنگی گلخانه‌ای
۱۳
-

پسته‌ها با پوست تازه یا خشک
۹
%۵۶.۵

مغز پسته تازه یا خشک
۷
%۷۳.۲

گوجه فرنگی زراعی
۷
-

روسیه

کیوی
۷
-%۸.۷

فلفل فرنگی
۱۰
%۵۶.۴

سیب
۱۲
-%۵۰.۵

پسته‌ها با پوست تازه یا خشک
۱۴
%۶۴.۹

هندوانه
۱۴
%۲۵۵.۹

پاکستان

شیر خشک صنعتی
۱۶
-%۸.۷

خرما مضافتی
۴.۲
%۹.۷

پسته‌ها با پوست تازه یا خشک
۳.۹
-%۴.۴

سایر شیرینی‌ها بدون کاکائو
۳.۹
%۱۰۶.۲

آب انگور
۳.۵
%۳۴۰.۹

افغانستان

عمده‌ترین کالاهای وارداتی

❖ طی فصل نخست ۱۴۰۰، در میان اقلام وارداتی کشاورزی و غذایی، «ذرت دامی» با کد تعرفه ۱۰۰۵۹۰۱۰ و سهم ۱۸.۸ درصدی از کل ارزش واردات این گروه محصولات، در رتبه نخست قرار دارد. طی مدت مزبور حدود ۲ میلیون تن از این محصول به ارزش ۶۴۴ میلیون دلار وارد شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با افزایش حدود ۹ درصدی مواجه شده است. میانگین قیمت «ذرت دامی» وارداتی نیز طی مدت مذکور، ۳۲۰ دلار به ازای هر تن بوده است. پس از ذرت دامی، دو محصول کشاورزی «روغن خام دانه آفتابگردان» و «دانه سویا تراریخته» به ترتیب با سهم حدود ۱۳.۲ درصد و ۱۲.۵ درصد از کل ارزش واردات محصولات کشاورزی و غذایی در رده‌های دوم و سوم قرار دارند. طی مدت مورد بررسی، حدود ۳۱۵ هزارتن «روغن خام دانه آفتابگردان» به ارزش ۴۵۲ میلیون دلار (افزایش ۹ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) و ۶۶۷ هزارتن «دانه سویا تراریخته» به ارزش ۴۲۸ میلیون دلار (افزایش ۴۲۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) وارد شده است. میانگین قیمت وارداتی این محصولات طی فصل اول ۱۴۰۰ برای روغن خام آفتابگردان حدود ۱۴۳۳ دلار به ازای هر تن، و برای دانه سویا حدود ۶۴۲ دلار به ازای هر تن بوده است.

❖ در میان ۲۱۵ کد تعرفه هشت رقمی واردات محصولات کشاورزی و غذایی طی بهار ۱۴۰۰، حدود ۹۲.۵ درصد از ارزش کل واردات این گروه محصولات متعلق به ۲۰ ردیف تعرفه مندرج در جدول ۳ است. بخش اعظم فهرست مزبور را کالاهای خام کشاورزی که عمدتاً قابل مصرف در صنایع تبدیلی کشاورزی هستند تشکیل می‌دهد و سهم کالاهای فرآوری شده کم است.

❖ همانطور که در این جدول ملاحظه می‌شود از عوامل مسلط بر افزایش حدود ۳۴ درصدی واردات محصولات کشاورزی و غذایی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰ می‌توان به سهم ۱۶.۷ واحد درصدی رشد واردات «دانه سویا تراریخته» و سهم ۵.۶ واحد درصدی افزایش واردات «روغن خام آفتابگردان» اشاره کرد.

عمده‌ترین کالاهای وارداتی

جدول ۳. عمده‌ترین کالاهای کشاورزی و غذایی وارداتی ایران طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزارتن)	میانگین قیمت (دلار بر تن)	سهم از کل واردات کشاورزی (درصد)	رشد نسبت به بهار ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۱	۱۰۰۵۹۰۱۰	ذرت دامی	۶۴۴	۲۰۱۱	۳۲۰	۱۸.۸	۹.۰۸	۲۰.۹
۲	۱۵۱۲۱۱۰۰	روغن خام آفتابگردان، روغن گلرنگ یا زعفران کاذب	۴۵۲	۳۱۵	۱۴۳۳	۱۳.۲	۴۲۱.۳۹	۱۴.۲۴
۳	۱۲۰۱۹۰۱۰	دانه سویا تراریخته	۴۲۸	۶۶۷	۶۴۲	۱۲.۵	-	۱۶.۶۷
۴	۱۰۰۱۹۹۲۰	گندم معمولی	۲۷۵	۸۸۶	۳۱۰	۸.۰	-	۱۰.۷۱
۵	۱۰۰۳۹۰۰۰	جو به استثنای بذر	۲۳۸	۸۴۱	۲۸۳	۶.۹	۷۹.۱۶	۴.۱۰
۶	۲۳۰۴۰۰۰۰	کنجاله سویا	۲۳۰	۴۳۸	۵۲۴	۶.۷	۵۵.۳۹	۳.۱۹
۷	۱۰۰۶۳۰۰۰	برنج نیمه سفیدشده یا برنج کامل سفیدشده حتی صیقلی یا براق شده	۱۶۵	۱۸۳	۹۰۲	۴.۸	-۱۸.۸۴	-۱.۵۰
۸	۱۷۰۱۱۳۰۰	شکر خام	۱۶۳	۳۸۷	۴۲۲	۴.۸	۷.۳۳	۰.۴۳
۹	۱۵۱۱۹۰۱۰	پالم اوایل درظروف ۲۰۰ لیتری و بیشتر	۱۵۶	۱۵۰	۱۰۳۷	۴.۵	۳۱۵.۳۸	۴.۶۱
۱۰	۱۵۰۷۱۰۰۰	روغن خام سویا	۱۳۵	۱۱۶	۱۱۶۲	۳.۹	۹۱۷۹۵۹۳۶۷	۵.۲۶
۱۱	۰۸۰۳۱۰۰۰	موز سبز تازه یا خشک کرده	۹۳	۱۳۶	۶۸۲	۲.۷	۳.۲۰	۰.۱۱
۱۲	۰۹۰۲۴۰۱۰	چای سیاه (تخمیر شده) و چای جزئا تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیرخرده فروشی	۶۱	۱۲	۴۹۸۰	۱.۸	۳.۲۷	۰.۰۸
۱۳	۰۷۱۳۴۰۹۰	عدس به استثنای بذر و دال عدس غلافدار خشک، غلاف کنده، حتی پوست کنده یا لپه شده	۲۷	۳۰	۸۷۶	۰.۸	-	۱.۰۴
۱۴	۰۲۰۲۳۰۹۰	سایر قطعات بی استخوان منجمد از نوع گاو	۲۰	۵	۴۳۳۶	۰.۶	-۴۷.۱۶	-۰.۶۹
۱۵	۱۲۰۷۴۰۹۰	دانه کنجد به استثنای بذر آن	۱۸	۱۱	۱۶۹۷	۰.۵	-	۰.۶۹
۱۶	۰۹۰۱۱۱۹۰	قهوه، بونداده کافئین نگرفته غیر مذکور	۱۶	۶	۲۶۰۸	۰.۵	۹۸.۵۰	۰.۳۲
۱۷	۲۱۰۶۹۰۹۰	سایر فرآورده‌های غذایی که در جای دیگر مذکور یا مشمول نباشد	۱۵	۲	۹۳۷۲	۰.۵	۳۵۰.۵۵	۰.۴۷
۱۸	۰۲۰۷۱۲۰۰	گوشت مرغ و خروس از نوع خانگی بریده نشده بصورت قطعات، یخ زده	۱۴	۷	۱۹۹۳	۰.۴	۱۸۰۸۶.۲۷	۰.۵۶
۱۹	۱۲۰۶۰۰۹۰	سایر دانه آفتابگردان حتی خردشده	۱۳	۱۰	۱۲۲۷	۰.۴	۵۱.۹۷	۰.۱۷
۲۰	۱۸۰۱۰۰۹۰	دانه کاکائو کامل یا خرد شده. خام یا بوداده در بسته‌های بیش از ده کیلوگرم	۱۳	۳	۳۸۳۸	۰.۴	۸۲۳.۳۱	۰.۴۴

عمده‌ترین مبادی وارداتی

❖ طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰، واردات محصولات کشاورزی و غذایی ایران از کشور امارات متحده عربی با سهم ۲۸.۱ درصدی از کل ارزش واردات محصولات مزبور، رتبه نخست را در بین مبادی وارداتی این گروه محصولات به خود اختصاص داده است. طی مدت مذکور حدود ۲ میلیون تن کالا به ارزش ۹۶۵ میلیون دلار از این کشور وارد ایران شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با افزایش حدود ۲۱۰ درصدی همراه شده است. میانگین قیمت واردات محصولات کشاورزی و غذایی از امارات متحده عربی نیز طی مدت مورد بررسی حدود ۴۶۶ دلار به ازای هر تن است. پس از امارات متحده عربی، کشورهای ترکیه و سوئیس به ترتیب با سهم حدود ۱۲ درصد و ۹ درصد از کل ارزش واردات این گروه محصولات، در رتبه دوم و سوم قرار دارند. طی مدت مورد بررسی، به ترتیب ۶۷۷ هزارتن کالای کشاورزی و غذایی به ارزش ۴۰۱ میلیون دلار (کاهش ۱۷ درصدی نسبت به فصل نخست ۱۳۹۹) از کشور ترکیه و حدود ۴۸۴ هزارتن کالای کشاورزی و غذایی به ارزش ۲۹۵ میلیون دلار (افزایش ۱۱۰.۳ درصدی نسبت به فصل نخست ۱۳۹۹) از کشور سوئیس وارد شده است. میانگین قیمت واردات محصولات کشاورزی برای دو کشور ترکیه و سوئیس نیز به ترتیب، حدود ۵۹۳ دلار به ازای هرتن و ۶۰۹ دلار به ازای هر تن بوده است (جدول ۴).

❖ محصولات کشاورزی و غذایی طی بهار ۱۴۰۰ از حدود ۷۲ کشور وارد ایران شده که سهم ارزش صادرات ۲۰ کشور نخست حدود ۹۷ درصد از کل واردات محصولات این گروه است.

❖ همانطور که از جدول ۴ ملاحظه می‌شود از عوامل مسلط بر افزایش حدود ۳۴ درصدی واردات محصولات کشاورزی و غذایی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰ می‌توان به سهم ۲۵.۵ واحد درصدی رشد واردات از امارات متحده عربی و سهم ۱۰.۵ واحد درصدی رشد واردات از سوئیس اشاره کرد.

عمده‌ترین مبادی وارداتی

جدول ۴. عمده‌ترین مبادی وارداتی کالاهای کشاورزی و غذایی ایران طی سه ماهه نخست ۱۴۰۰

ردیف	کشور	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزارتن)	میانگین قیمت (دلار بر تن)	سهم از کل واردات کشاورزی (درصد)	رشد نسبت به بهار ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۱	امارات متحده عربی	۹۶۴.۹	۲۰۷۰.۱	۴۶۶.۱	۲۸.۱	۲۱۰	۲۵.۵۰
۲	ترکیه	۴۰۱.۰	۶۷۶.۶	۵۹۲.۷	۱۱.۷	-۱۷	-۳.۲۹
۳	سوئیس	۲۹۴.۹	۴۸۴.۲	۶۰۹.۱	۸.۶	۱۱۰.۳	۱۰.۵۴
۴	فدراسیون روسیه	۲۶۰.۴	۴۱۱.۱	۶۳۳.۴	۷.۶	-۲۸	-۳.۸۷
۵	انگلستان (بریتانیا)	۲۴۸.۸	۵۷۷.۲	۴۳۱.۰	۷.۲	-۴	-۰.۴۶
۶	هند	۲۰۳.۱	۲۴۱.۹	۸۳۹.۸	۵.۹	-۴۲	-۵.۶۸
۷	هلند	۲۰۲.۱	۴۶۹.۸	۴۳۰.۲	۵.۹	۱۸	۱.۱۹
۸	برزیل	۱۲۴.۱	۳۲۷.۵	۳۷۸.۸	۳.۶	۴۱	۱.۴۰
۹	سنگاپور	۹۹.۱	۹۹.۱	۱۰۰۰.۴	۲.۹	۷۲	۱.۶۲
۱۰	آرژانتین	۸۶.۰	۷۴.۰	۱۱۶۰.۹	۲.۵	۱۷۳۹۱	۳.۳۳
۱۱	آلمان	۷۴.۲	۲۱۰.۹	۳۵۱.۸	۲.۲	-۳۸	-۱.۷۴
۱۲	پاکستان	۶۲.۴	۶۲.۶	۹۹۷.۳	۱.۸	۶۸	۰.۹۹
۱۳	اوکراین	۵۸.۴	۷۲.۵	۸۰۴.۶	۱.۷	۲۷۶	۱.۶۷
۱۴	مالزی	۵۷.۵	۵۰.۵	۱۱۳۹.۹	۱.۷	۳۱۵	۱.۷۰
۱۵	عمان	۵۳.۵	۱۱۷.۷	۴۵۴.۴	۱.۶	۴۸	۰.۶۸
۱۶	ایتالیا	۵۲.۵	۱۳۰.۸	۴۰۱.۶	۱.۵	۱۲	۰.۲۲
۱۷	اتریش	۳۱.۹	۵۱.۴	۶۱۹.۹	۰.۹	۱۰	۰.۱۱
۱۸	هنگ کنگ	۲۰.۶	۵۹.۴	۳۴۶.۴	۰.۶	۴۷۴۷	۰.۷۹
۱۹	عراق	۲۰.۲	۶۸.۳	۲۹۶.۵	۰.۶	۶۳۱۸۴۶	۰.۷۹
۲۰	سری لانکا	۱۶.۶	۳.۴	۴۹۳۱.۴	۰.۵	۱۸	۰.۱۰

۵ کالای مهم وارداتی از مبدا ۵ کشور نخست

امارات متحده عربی

ذرت دامی
۴۱۰
%۵۶۰.۴

دانه سویا تراریخته
۱۷۱
-

روغن خام آفتابگردان
۵۱
%۱۶۳.۵

جو
۵۰
%۱۴۶.۸

کنجاله
۴۷
%۷۲۷.۳

گندم معمولی
۲۹
-

ذرت دامی
۴۱
-%۵۴.۷

جو
۴۷
%۳۰.۶

موز سبز تازه
۵۸
%۱۹.۵

روغن خام آفتابگردان
۱۲۴
%۳۱.۰

سوئیس

دانه سویا تراریخته
۱۱۸
-

روغن خام سویا
۴۹
-

روغن خام آفتابگردان
۴۱
-

شکر تصفیه نشده
۳۰
-

ذرت دامی
۲۲
%۳۱۷.۶

عدس
۳
-%۰.۰۲

جو
۹
-%۸۰.۶

ذرت دامی
۱۳
-%۷۹.۹

گندم معمولی
۶۲
-

روغن خام آفتابگردان
۱۶۵
%۶۰۹.۵

انگلستان

دانه سویا تراریخته
۸۶
-

گندم معمولی
۷۶
-

ذرت دامی
۳۵
-%۶۱.۲

روغن خام آفتابگردان
۲۷
%۲۵۹.۳

جو
۲۰
%۱۶.۶

ارزش صادرات (میلیون دلار)
تغییر نسبت به فصل نخست ۱۳۹۹

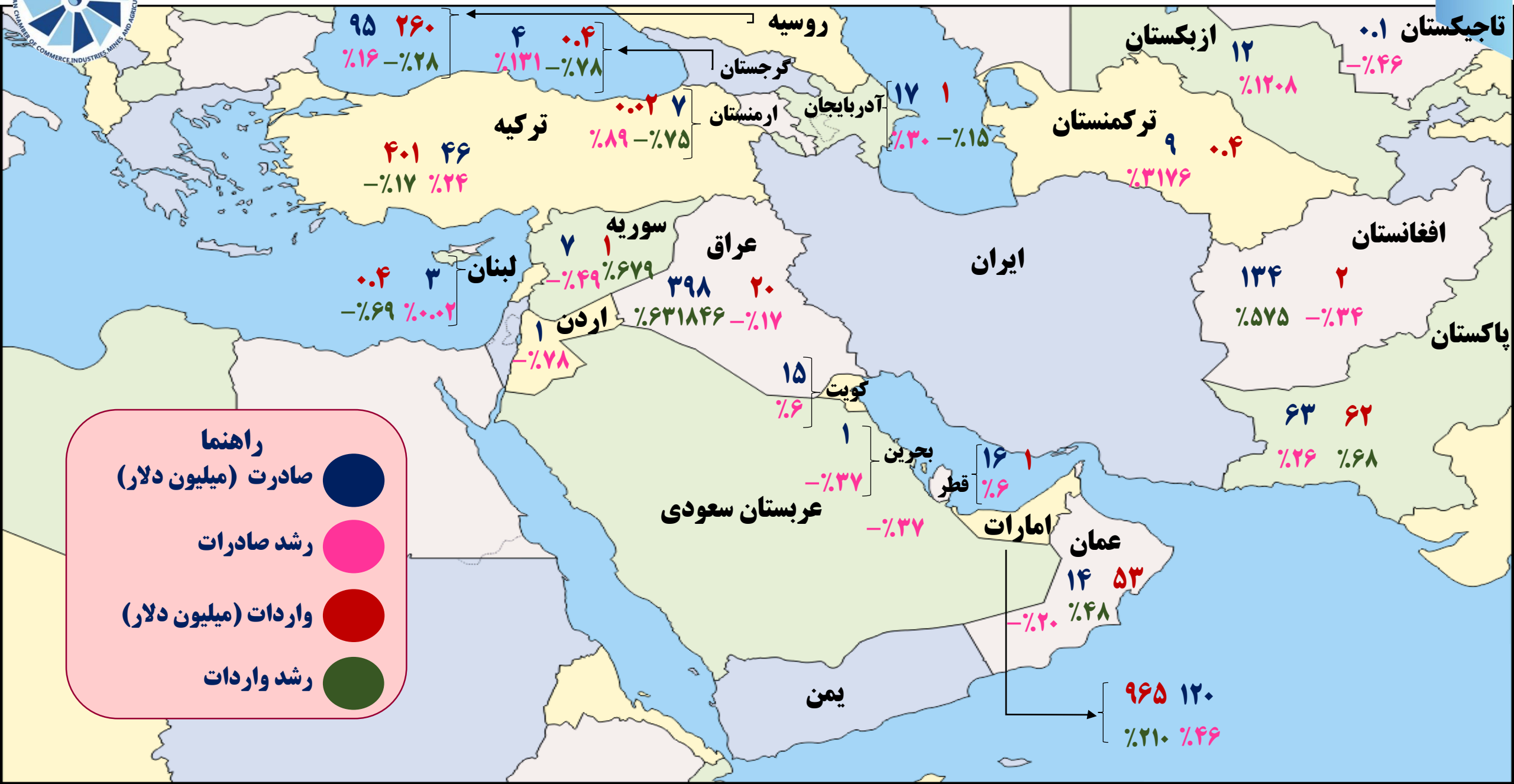
ترکیه

روسیه

نقشه تجارت کالاهای کشاورزی و غذایی ایران با کشورهای همسایه طی فصل نخست ۱۴۰۰

راهنما

- صادرات (میلیون دلار)
- رشد صادرات
- واردات (میلیون دلار)
- رشد واردات